แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การเลือกใช้รูปภาพยังไงไม่ให้ผิดลิขสิทธิ์

๒. ชื่อเจ้าขององค์ความรู้ นางพรทิพย์ เที่ยงตรง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน

๓. หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้ หมวดเทคนิคการเสริมสร้างองค์กรให้มีสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

ในการสร้างสรรค์ผลงานปัจจุบัน นอกจากควรคำนึงถึงความสวยงามของผลงานแล้ว เราควรคำนึงถึงความถูกต้องในเรื่องของลิขสิทธิ์ต่างๆเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของภาพประกอบที่นำมาใช้ หรือภาพอื่นๆ ที่เราใช้ในงานออกแบบ เพราะรูปภาพบนเว็บไซต์ต่างๆ นั้นล้วนต่างมีเจ้าของหรือผู้ที่เป็นคนสร้างสรรค์ ดังนั้นหากเราต้องการจะนำรูปภาพที่มีเจ้าของมาใช้งานนั้น เราจะต้องรู้ถึงข้อกำหนดในการใช้งานว่าสามารถใช้งานได้ในระดับไหนบ้าง เพราะหากเรานำรูปภาพที่มีเจ้าของมาใช้งานโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตอาจจะทำให้โดนกฎหมายลิขสิทธิ์เล่นงานได้

ในปัจจุบันมีลิขสิทธิ์ที่เป็นตัวกลางที่ช่วยให้นักสร้างสรรค์ได้ใช้งานผลงานจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั่นก็คือลิขสิทธิ์แบบ Creative commonsซึ่ง Creative commons คือสัญญาอนุญาตที่ช่วยให้เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถให้สิทธิบางส่วนหรือทั้งหมดแก่สาธารณะ ในขณะที่ยังคงสงวนสิทธิอื่นๆ ไว้ได้โดยการใช้สัญญาอนุญาตหลายหลากรูปแบบ ซึ่งรวมถึงการยกให้เป็นสาธารณสมบัติหรือสัญญาอนุญาตแบบเปิดทั้งหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาลิขสิทธิ์ต่อการแบ่งปันสารสนเทศ และช่วยให้เจ้าของลิขสิทธิ์ได้แบ่งปันความรู้และความคิดสร้างสรรค์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๕.วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

๕.๑ เลือกค้นหาภาพจากเว็บไซต์ที่สามารถนำรูปภาพมาใช้งานได้โดยไม่ผิดลิขสิทธิ์ แนะนำเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ Pixabay(https://pixabay.com/th/)เป็นแหล่งรวมรูปภาพ และสื่อที่สามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ผิดสิขลิทธ์มีทั้งรูปภาพที่คมชัดความละเอียดสูง กราฟฟิกส์เวคเตอร์ วีดิโอ และรูปภาพแบบอื่นๆ มากมาย

๕.๑.๒ Pexels(https://www.pexels.com/)เป็นแหล่งรวบรวมรูปภาพมากมายจากคนทั่วทุกมุมโลกที่ให้ผู้คนที่เข้ามาชมสามารถดาวน์โหลดและนำรูปภาพไปใช้งานได้โดยไม่ผิดลิขสิทธ์

๕.๑.๓Foter(http://foter.com/)หากกำลังหารูปภาพสวยๆ ทั้งรูปภาพเพื่อใช้ในเชิงธุรกิจ หรือรูปเพื่อใช้ในงานต่างๆ ลองเข้ามาชมภาพถ่ายในเว็บไซต์ Foterสามารถดาวน์โหลดเพื่อใช้งานได้ฟรีภายใต้ลิขสิทธ์ของ CC

๕.๑.๔ Stockvault(http://www.stockvault.net/) เป็นคลังที่รวบรวมรูปภาพและแบ่งหมวดหมู่ไว้มากมาย สามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลาย

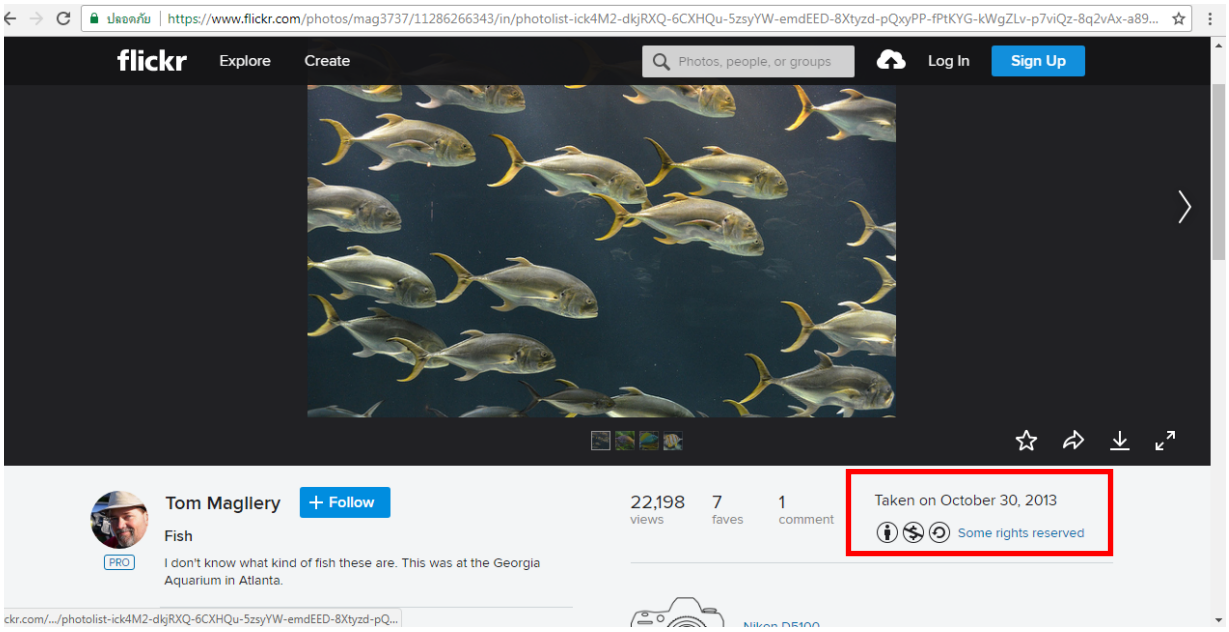
๕.๑.๕ ฟลิคเกอร์ (Flickr) (https://www.flickr.com/) เป็นเว็บไซต์สำหรับเก็บรูปภาพดิจิทัล โดยอัปโหลดจากผู้ใช้งาน และสามารถแบ่งปันให้ผู้อื่นดูได้ เป็นโซเชียลมีเดียที่ให้ผู้คนมาแบ่งปันรูป และให้ดาวน์โหลดได้ฟรี

๕.๒ สังเกตสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ ของลิขสิทธิ์ แบบ Creative commons

- BY ระบุแหล่งที่มา หมายถึง เจ้าของลิขสิทธิ์ยินยอมให้ผู้อื่นคัดลอก และเผยแพร่งาน แต่ผู้ที่ คัดลอก และเผยแพร่งานจะต้องให้เครดิตของเจ้าของลิขสิทธ์ด้วย
- NC ไม่ใช้เพื่อการค้า หมายถึง เจ้าของลิขสิทธิ์ยินยอมให้ผู้อื่นคัดลอก และเผยแพร่งาน แต่ห้ามนำงานดังกล่าวไปใช้เพื่อการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ

-ND ไม่ดัดแปลง หมายถึง เจ้าของลิขสิทธิ์ยินยอมให้ผู้อื่นคัดลอก และเผยแพร่งาน แต่ให้ใช้แต่แบบงานดั้งเดิมเท่านั้น ห้ามนำงานดังกล่าวไปดัดแปลงหรือแก้ไข
- SA อนุญาตแบบเดียวกัน เจ้าของลิขสิทธิ์ยินยอมให้ผู้อื่นคัดลอก และเผยแพร่งาน แต่ผู้ใช้งานจะต้องใช้สัญญาอนุญาตแบบเดียวกัน

ตัวอย่าง ลิขสิทธิ์ Creative commons วิธีการดูว่าภาพหรือสื่อที่เราจะนำมาใช้นั้นได้รับการยินยอมให้ใช้งานโดยลิขสิทธิ์ CC หรือเปล่านั้น เราสามารถดูได้จาก License (การอนุญาต)

๖.ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๖.๑เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

รูปสวยๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา คือสิ่งสำคัญที่ทำให้เนื้อหา หรือผลงานต่างๆ น่าสนใจ โดยรูปฟรีไม่มีลิขสิทธิ์ ต้องมีลักษณะ ๒ อย่างคือ ๑. ลิขสิทธิ์ CC ๒. ปรากฏเครื่องหมาย CC ชัดเจนอย่างไรก็ตาม แม้ลิขสิทธิ์ CC จะเปิดกว้าง แต่ก็มีข้อจำกัดบางอย่าง ซึ่งถ้ามีวิธีการนำไปใช้ที่ถูกต้องก็จะช่วยลดโอกาสที่จะถูกฟ้องร้องละเมิดลิขสิทธิ์ได้มาก

๖.๒ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๖.๒.๑ การใช้รูปดาวน์โหลดฟรีอย่างถูกต้อง

๑. เงื่อนไขยังเหมือนเดิมหรือไม่เจ้าของรูปมีสิทธิ์เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกCC เมื่อไหร่ก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบหากโหลดรูป CC มาสต๊อกไว้หรือเป็นรูปที่ใช้บ่อยๆ ควรตรวจสอบก่อนใช้ทุกครั้งว่าเงื่อนไขการใช้รูปยังเหมือนเดิมหรือไม่

๒. สร้างความเสียหายแก่คนอื่นหรือไม่เมื่อดัดแปลงตัดบางส่วนไปใช้ หรือเพิ่มข้อความในรูป

๓. บอกที่มาของภาพหรือไม่ รูปCC บางรูปไม่จำเป็นต้องอ้างที่มา แต่เสนอว่าควรใส่ที่มาของรูปทุกครั้งเพื่อป้องกันการลืมแหล่งที่มาของรูป เมื่ออยากอ้างอิงก็ไปได้ทันที

เทคนิคป้องกันการลืมว่าโหลดรูปมาจากที่ไหน ที่ผมใช้มี ๒ วิธี คือ

(๑) ตั้งชื่อไฟล์รูปเป็น “ลิงค์” ที่โหลดภาพมา วิธีนี้มีข้อดีคือ ก่อนใช้รูป ยังลิงค์ไปดูได้ว่ายังคงเงื่อนไขเดิมหรือไม่

(๒) อ้างอิงที่มา ซึ่งทำให้ที่มาของรูปอยู่กับเว็บไซต์เลย และเป็นการให้เกียรติกับผู้สร้างภาพด้วย

๔. สื่อความหมายของภาพถูกต้องหรือไม่ส่วนตัวคิดว่า วิธีใช้ภาพ CC ที่ถูกต้องและปลอดภัยมีอยู่ ๒ วิธีคือ

- สอดคล้องกับความหมายของภาพตัวอย่างเช่น หากเขียนเรื่องประโยชน์ของโซเชียล ก็ใช้รูปสัญลักษณ์ของ Social Media มาประกอบ เป็นต้น

- สื่อประเด็นด้วยภาพ ใช้ภาพที่สื่อถึงเนื้อหา ทำให้น่าสนใจ

๖.๓ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- ภาพจากเว็บไซต์ที่สามารถนำรูปภาพมาใช้งานได้โดยไม่ผิดลิขสิทธิ์ ไม่ค่อยตรงกับความต้องการนำมาใช้งานออกแบบ แก้ไขโดยปรับจากการใส่ภาพนั้นๆ เป็นการเลือกพื้นหลัง หรือข้อความแทน

๖.๔ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น

- ช่วยในการค้นหาภาพประกอบต่างๆ ที่ง่ายมากขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายต่างๆ ในงานคอมพิวเตอร์กราฟฟิก

- สะดวกและรวดเร็ว

- ไม่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์